

Asiantuntijalausunto

18.5.2021

VNS 1/2021 vp
Valtioneuvoston
koulutuspoliittinen selonteko

Kuntayhtymäjohtaja Antti Lahti

sasky.fi

SASKY koulutuskuntayhtymä 1.1.2021

• 13. suurin ammatillisen koulutuksen järjestäjä

- Ammatti-instituutti lisakki
- Huittisten ammatti- ja yrittäjäopisto
- Ikaalisten kauppaoppilaitos
- Ikaalisten käsi- ja taideteollisuusoppilaitos
- Innovaatiokeskus Voimarinne
- Karkun kotitalous- ja sosiaalialan oppilaitos
- Mäntän seudun koulutuskeskus
- Tampereen palvelualan ammattiopisto 1.1.2017
- Tyrvään käsi- ja taideteollisuusoppilaitos
- Vammalan ammattikoulu
- Oppisopimus- ja työelämäpalvelut

Laajennettu oppisopimuskoulutus
Työvoimakoulutus
Vankilaopetus

Yleissivistävää koulutusta tarjoavat

- Petäjä-opisto
- Pirkanmaan aikuislukio
- Ikaalisten lukio 1.1.2020
- Ruoveden lukio 1.8.2016
- Ylä-Satakunnan musiikkiopisto

Jäsenkunta	Asukasmäärä 31.12.2019	Opisk. Vuodet Ennuste 2020	Peruspääoma 1.1.2021	Omistus -% 1.1.2021
Huittinen	10 044	102,96	853 380,59	3,20 %
Hämeenkyrö	10 404	193,55	1 590 209,18	5,97 %
Ikaalinen	6 942	201,10	5 669 517,10	21,28 %
Juupajoki	1 844	15,20	260 970,52	0,98 %
Keuruu	9 605	35,20	671 010,51	2,52 %
Kihniö	1 865	6,52	400 406,91	1,50 %
Kokemäki	7 103	40,20	706 345,33	2,65 %
Multia	1 566	3,78	94 665,39	0,36 %
Mänttä-Vilppula	9 855	215,00	4 300 979,45	16,14 %
Parkano	6 404	63,22	1 719 618,26	6,45 %
Punkalaidun	2 828	42,40	387 396,31	1,45 %
Ruovesi	4 283	32,10	296 525,38	1,11 %
Sastamala	24 277	466,00	9 692 801,78	36,38 %
Tampere	238 140	432,20		
YHTEENSÄ	335 160	1849,43	26 643 826,70	100,00 %

SASKY koulutuskuntayhtymä lukuina 2021

Opiskelijoita yht. n. 7400

- amm. koul. vähimmäismäärä 3324 tavoitemäärä 3785

Henkilöstöä n. 550

- opettajia n. 70 %

Toimintatuotot n. 41 milj. €

Kiinteistöjä n. 100.000 m²

- n. 100 eri kiinteistöä

Vahva työelämän palvelu- ja kehittämistehtävä

TAMK:sta 3 % => 5,9 % => 8,98 % omistus

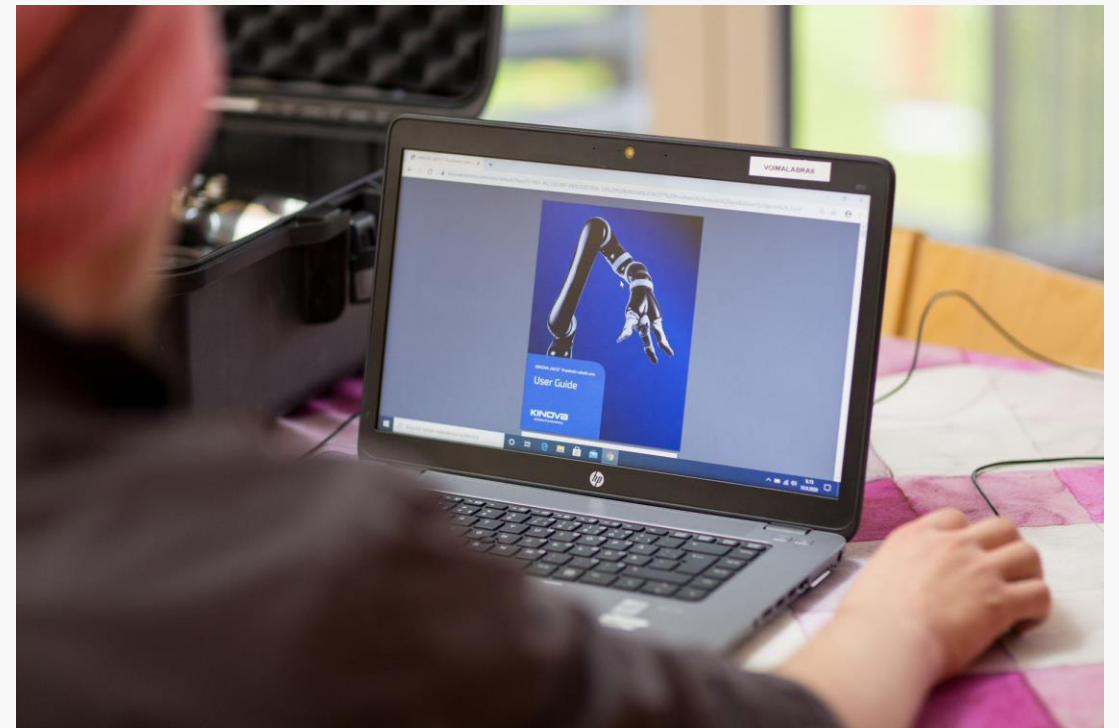
Yleistä

- Koulutuspoliittisen selonteon toimenpidesuunnitelman tulee olla selkeä ja velvoittava.
 - uusien opiskelijoiden tuonti ETA-alueiden ulkopuolelta toiselle asteelle ja korkeakouluille.
- Koulutuksen suunnittelulle ja kehittämiselle on tärkeä lähtökohta, että toimijoilla on autonominen asema ja järjestämismuotoneutraliteetti.
- Toisen asteen koulutuksen ja korkeakouluasteen välistä yhteistyötä tulee kehittää ja hallinnollisia esteitä poistaa.
 - yhteiset kattavat kehittämishankkeet (ESR/EAKR- tai ns. Horisonttirahoitukset).

Yleistä

- Tärkeää on tukea rahoituksellisesti ja toiminnallisesti ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen järjestäjien yhdistämistä huomioiden alueen tarpeet ja kehittämismahdollisuudet (ikäluokkakehitys).
- Tavoite, että vähintään 50 % ikäluokasta suorittaa korkeakoulututkinnon
 - tarvitaan ammatillisen ja lukiokoulutuksen sekä ammattikorke- ja yliopistokoulutuksen tiivistä yhteistyötä
 - raja-aitoja tulee madaltaa
 - opintopolkuja nopeuttaa.

Rahoitus

- Toisen asteen koulutuksen rahoituksen lisästarvetta lähivuosina aiheuttavat erityisesti oppivelvollisuuden laajentuminen ja oppivelvollisten toisen asteen koulutuksen maksuttomuus 20 ikävuoteen asti.
- Aikuiskoulutukseen kohdistuu voimakkaasti lisästarpeita työelämän osaamistarpeiden voimakkaasti muuttuessa ja työvoiman kohtaanto-ongelmien yhä jatkuessa.
- Ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmä on koulutussektorin monimutkainen:
 - Kertoimia on kaikkiaan reilut 30
 - Viimeisimpänä voimaan maksuttomuuskerroin vuoden alusta ja heinäkuun alusta tulee työelämäpalaute kertomineen.

Rahoitus

- Rahoitusjärjestelmää on entisestään sekoittanut lukuisat rahoitushaut.
- Rahoituksen ohjausvaikutus on heikentynyt.
- Koulutuksen järjestäjien rahoituksen määräytyminen on tullut epäselväksi ja tarvittava pitkäjänteisyys rahoituksen tasosta ja määrästä puuttuu.
- Hankerahoituksen osuus on lisääntynyt ja on työllistävä rahoituksen määrään verrattuna.

Rahoitus

- Myös harvinaisten alojen koulutus tulee turvata riittävällä rahoituksella.
- Erilliset valtionosuudet ja erityisavustukset tulee laittaa osaksi kokonaisrahoitusta ja jakaa koulutuksen järjestäjille perustuen vuosittaisiin kehittämissuunnitelmiin.
- Koulutuksen järjestäjille tulee jatkossakin varmistaa laajentuneen oppivelvollisuuden edellyttämä rahoitus täysimääräisesti.

Rahoitus ja rakenneuudistus

- Toisen asteen koulutuksen järjestämisen rakenteita on uudistettava, jotta hyvä koulutuksen saatavuus voidaan turvata maan kaikissa osissa.
- Tulee luoda riittävän suuria vapaan sivistystyön ylläpitäjiä tai yhdistää vapaa sivistystyö osaksi alueella toimivia koulutuksen järjestäjiä.

Rahoitus ja lukiokoulutus

- Lukiokoulutuksen kokonaisvaltainen rahoituksen uudistaminen on toteutettava välittömästi.
- Toiminnan lähtökohtana tulee olla opiskelijoiden parhaaksi rakennettava kokonaisuus huomioiden alueelliset mahdollisuudet.
- On luotava kannustava rahoituksellinen elementti ns. ammattilukiokoulutukseen pystyäksemme vastaamaan työelämän osaamisvajeeseen ja kysyntään.
- Kaksois- tai kolmoistutkintojen (ammattilukiotoiminnan) rahoitusta on vahvistettava ja turvattava rahoitus lukion uusiin velvoitteisiin (LOPS2021) vastaamiseksi: työelämäyhteistyö, yrittäjyyden edistäminen, vahva korkeakouluysteistyö sekä kansainvälinen toiminta.

Rahoitus ja yritys- ja elinkeinoyhteistyö

- Sosiaali- ja terveysalan eläköityminen ja huoltosuhteen muutos sekä kasvukeskuksissa maan sisäinen muuttovoitto lisäävät hoivapalvelujen ja lähihoitajien tarvetta esimerkiksi Pirkanmaalla.
- 0,7 hoitajamitoitukseen on pysyttävä vastaamaan mm. koulutuksen keinoin.
- Yhdessä rakennettava vahvoja kumppanuuksia yritys- ja elinkeinoelämän kanssa kehittäen yhteisesti omistettuja oppimisympäristöjä, joissa tehdään aitoja alihankintatöitä työelämän tarpeisiin.
 - Yritysyhteistyöllä parannetaan eri alojen vetovoimaisuutta.

Rahoitus ja työvoimakoulutus

- Työvoimakoulutuksen kokonaisuus OKM:n alaisuuteen.
 - Rekry-, Muutos- ja Täsmä-koulutukset OKM:n hallinnonalalle ja niihin tulee varata riittävä rahoitus.
 - Koulutuspalveluilla ei vain reagoida osaamistarpeisiin, vaan myös kehitetään yritysten ja työpaikkojen toimintaa ja liiketoimintakasvuedellytyksiä.
- Työllisyyden kuntakokeilua tulee vahvistaa ja tehdä palvelut yhden luukun periaatteella sekä työnhakijoille että työnantajille helpoiksi ja selkeiksi.
- Osaamisen hankkimisen jälkeen on maahanmuuttajataustaisille turvattava joustava siirtyminen työelämään ja näin myös turvataan työperäinen maahanmuutto.
- Maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden opetuksen opetushenkilöstön osaamisen vahvistamisen rahoitus varmistettava.

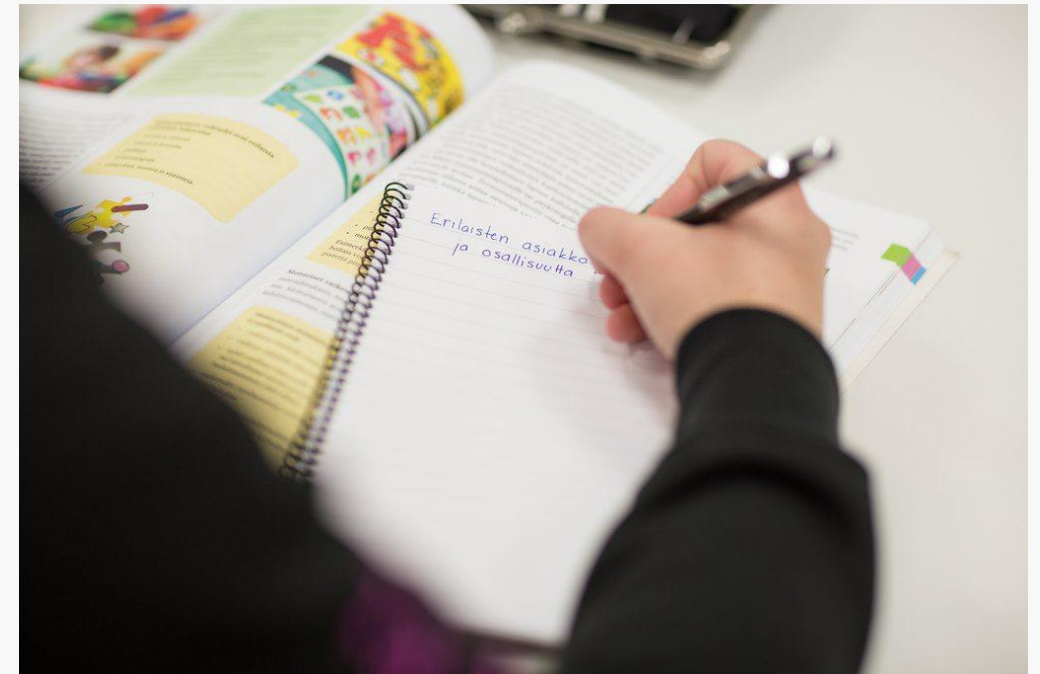
Opiskelijoiden kokonaisvaltainen hyvinvointi

- Opiskelijahuollon toteutuksessa ovat työntekijät fyysisesti oppilaitoksissa ja palvelut ovat lähellä opiskelijaa.
- Opiskelijahuollon tulee olla oppilaitosjohdon koordinoimaa.
- Ennaltaehkäisevän toiminnan tulee olla opiskelijahuollon painopisteenä.
- Opiskelijoiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin ja turvallisuuden varmistamiseksi tarvitaan nykyistä enemmän tavoitteellisia toimenpiteitä, resursseja ja asiantuntijayhteistyötä.

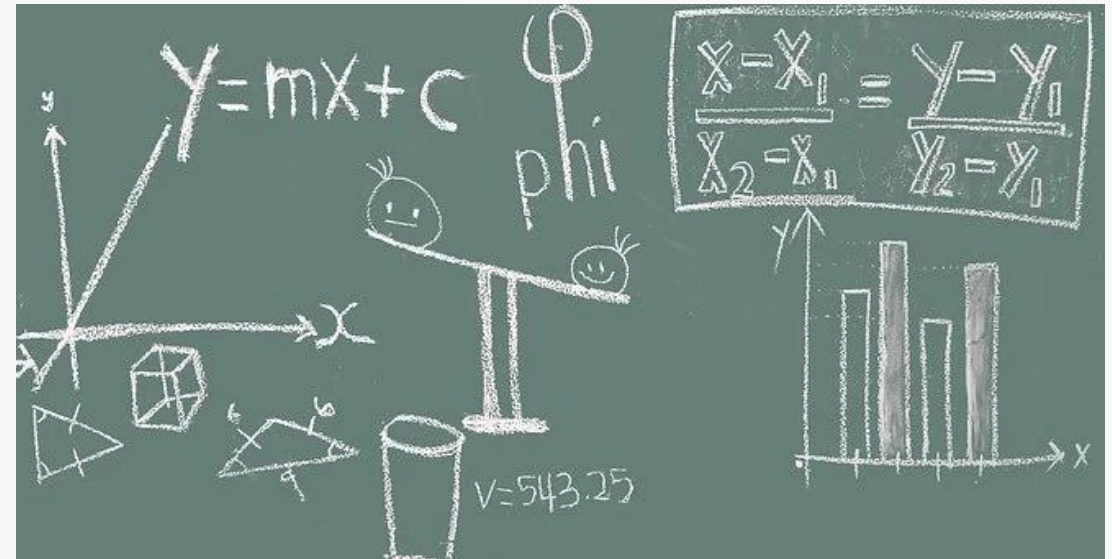
Opiskelijoiden kokonaisvaltainen hyvinvointi

- Ammatillisen koulutuksen läpäisyn tehostaminen on osa yhteiskuntatakuuta.
 - Erityisesti koulutuksen nivelvaiheiden hyvät käytänteet
 - peruskoulusta ammatilliseen koulutukseen
 - ammatillisesta koulutuksesta korkea-asteelle
 - ammatillisesta koulutuksesta työelämään
 - niiden jakaminen ja uusien moniammatillisten nivelvaiheyhteistyömallien kehittäminen sekä laajempi x+y -mallien käyttö
- SASKY koulutuskuntayhtymässä on Tutor-opettaja –toimintamalli, jolla tehostetaan ryhmäytymistä ja rästitehtävien tekemistä sekä tuetaan opiskelijan itseohjautuvuutta.

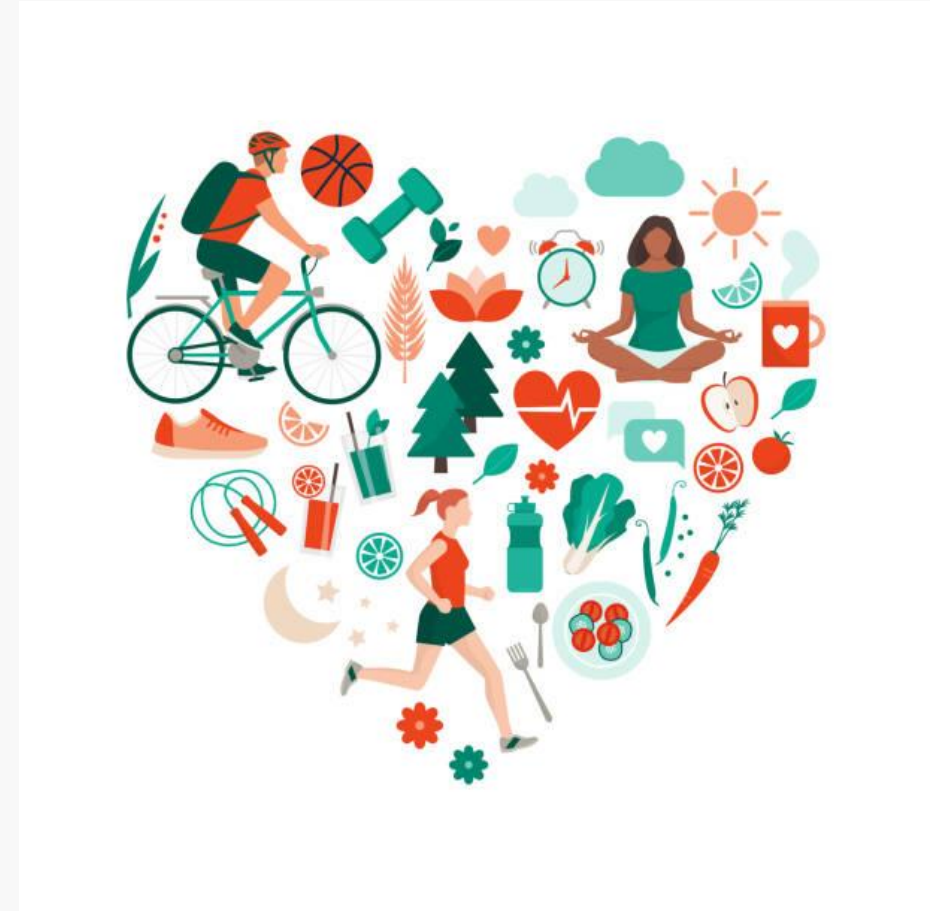
Opiskelijoiden kokonaisvaltainen hyvinvointi

- Perusopetuksen tasalaatuisuus ja riittävä taso ovat edellytys toisen asteen opintojen onnistuneelle ja sujuvalle suorittamiselle.
- Käytetään koko arvosteluasteikkoa 4-10.
- Opiskelijoiden elämänhallintataitojen vahvistamisessa tulee ottaa huomioon oman työkyvyn ylläpito ja sen kehittäminen.

Opiskelijoiden kokonaisvaltainen hyvinvointi

- Ammattikoululaisten terveystottumukset kaipaavat lisähuomiota.
 - Oppiaineen ”Työkyvyn ylläpitäminen, liikunta ja terveystieto” laajuus on 2 osp.
 - Työn tauotukseen ja työergonomiaan liittyvää koulutusta tulisi sisällyttää ammattiaineiden yhteyteen liikunnan lisäämiseksi.
 - Liikunnan ja terveystiedon integrointi ammattiaineiden sisään tukisi tulevaa työkyvyn ylläpitoa ja edesauttaa myös oppimista.
 - Huomioitavaa liikunnan yhdistävä vaikutus ja ryhmähengen kehittyminen ja on täten merkittävässä asemassa yhteenkuuluvuuden kokemisessa ja syrjäytymisen ehkäisyssä.

Opiskelijoiden kokonaisvaltainen hyvinvointi

- Ammattiosaajan työkykypassin avulla tuetaan opiskelijan ammatillista kasvua ja kehittymistä sekä vastataan oman alan työkykyhaasteisiin esim. työturvallisuuden ja -ergonomian osalta.
- Työkykypassilla opiskelija voi osoittaa työnantajalle olevansa kiinnostunut omasta hyvinvoinnistaan huolehtimisesta ja näin vahvistaa omaa asemaa työmarkkinoilla.
- Suoritettujen työkykypassien määrä on yksi SASKY koulutuskuntayhtymän talousarvion indeksiluvuista.

Työkykypassi on ammattiin opiskelevan työkalu työkyky- ja hyvinvointitaitojen vahvistamiseen.

Kiitos!

#koulutusselonteko2020

Kuntayhtymäjohtaja Antti Lahti, SASKY

sasky.fi